Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

►**B**

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1/2003

af 16. december 2002

om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82

(EØS-relevant tekst)

(EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
►**M1**	Rådets forordning (EF) nr. 411/2004 af 26. februar 2004	L 68	1	6.3.2004

▼B

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1/2003

af 16. december 2002

om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 83,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ([2]),

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at etablere en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for det indre marked ikke fordrejes, skal traktatens artikel 81 og 82 anvendes effektivt og ensartet overalt i Fællesskabet. Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af traktatens artikel 81 og 82 (*) ([4]), har gjort det muligt at udvikle en fællesskabspolitik på konkurrenceområdet, der har bidraget til at udbrede en konkurrencekultur i Fællesskabet. På baggrund af de erfaringer, man har i dag, bør den nævnte forordning dog erstattes af lovgivning, som er indrettet på at imødekomme udfordringerne på et integreret marked og fra en fremtidig udvidelse af Fællesskabet.

(2) Der er især behov for en revision af reglerne for anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, om fritagelse fra forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler. I denne forbindelse bør der som fastsat i traktatens artikel 83, stk. 2, litra b), tages hensyn til nødvendigheden af på den ene side at sikre et effektivt tilsyn og på den anden side at forenkle den administrative kontrol mest muligt.

(3) Den centraliserede ordning, der blev indført ved forordning nr. 17, kan ikke længere sikre en ligevægt mellem disse to målsætninger. Den gør det vanskeligt for medlemsstaternes domstole og konkurrencemyndigheder at anvende Fællesskabets konkurrenceregler, og det anmeldelsessystem, den indebærer, forhindrer Kommissionen i at koncentrere sig om bekæmpelsen af de alvorligste overtrædelser. Den pålægger også virksomhederne betydelige omkostninger.

(4) Den nuværende ordning bør derfor erstattes af en ordning med en direkte anvendelig undtagelse, hvor medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og domstole har kompetence til at anvende ikke blot traktatens artikel 81, stk. 1, og artikel 82, der i henhold til EF-Domstolens retspraksis er direkte anvendelige, men også traktatens artikel 81, stk. 3.

(5) For at sikre, at Fællesskabets konkurrenceregler håndhæves effektivt, samtidig med at den grundlæggende ret til forsvar respekteres, bør der i denne forordning fastlægges bestemmelser om bevisbyrden for så vidt angår traktatens artikel 81 og 82. Det bør påhvile den part eller myndighed, der gør en overtrædelse gældende, at føre det krævede bevis for, at der foreligger en

([1]) EFT C 365 E af 19.12.2000, s. 284.
([2]) EFT C 72 E af 21.3.2002, s. 305.
([3]) EFT C 155 af 29.5.2001, s. 73.
(*) Titlen på forordning nr. 17 er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85 og 86.
([4]) EFT 13 af 21.2.1962, s. 204/62. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1216/1999 (EFT L 148 af 15.6.1999, s. 5).

▼B

overtrædelse af traktatens artikel 81, stk. 1, og artikel 82. Det bør påhvile den virksomhed eller virksomhedssammenslutning, der påberåber sig retten til at bestride, at der foreligger en overtrædelse, at føre det krævede bevis for, at betingelserne for at gøre en sådan indsigelse gældende er opfyldt. Denne forordning berører hverken de nationale regler om krav til bevisstyrken eller den forpligtelse, der måtte påhvile medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og domstole til at bidrage til oplysningen af de relevante faktiske omstændigheder i en sag, forudsat at den pågældende lovgivning er forenelig med fællesskabsrettens almindelige principper.

(6) For at sikre en effektiv anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler bør medlemsstaternes konkurrencemyndigheder i højere grad inddrages i anvendelsen heraf. De bør derfor beføjes til at anvende fællesskabsretten.

(7) De nationale domstole spiller en afgørende rolle ved anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler. De beskytter privatpersoners rettigheder efter fællesskabsretten, når de træffer afgørelse i sager mellem privatpersoner, f.eks. når de tilkender personer, der har lidt skade på grund af overtrædelserne, skadeserstatning. De nationale domstoles rolle supplerer i denne forbindelse de nationale konkurrencemyndigheders. De bør derfor gives beføjelse til at anvende traktatens artikel 81 og 82 fuldt ud.

(8) For at sikre, at Fællesskabets konkurrenceregler håndhæves effektivt, og at denne forordnings samarbejdsmekanismer fungerer tilfredsstillende, er det nødvendigt at pålægge medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og domstole også at anvende traktatens artikel 81 og 82, når de anvender nationale konkurrenceregler på aftaler og praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater. For at skabe lige vilkår inden for det indre marked for aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis er det også nødvendigt på grundlag af traktatens artikel 83, stk. 2, litra e), at fastlægge forholdet mellem national ret og Fællesskabets konkurrenceret. Det er derfor nødvendigt at foreskrive, at anvendelsen af national konkurrenceret på aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som omhandlet i traktatens artikel 81, ikke må føre til forbud mod sådanne aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, hvis de ikke også er forbudt i henhold til Fællesskabets konkurrenceret. Begreberne aftaler, vedtagelser og samordnet praksis er selvstændige begreber i Fællesskabets konkurrenceret, som omfatter koordinering af virksomheders adfærd på markedet, som fortolket af Fællesskabets domstole. Medlemsstaterne bør ikke efter denne forordning være afskåret fra at vedtage en mere restriktiv national konkurrencelovgivning, der forbyder eller pålægger sanktioner for ensidig adfærd fra virksomheders side, og at anvende denne på deres område. En sådan mere restriktiv lovgivning kan omfatte bestemmelser, der forbyder eller pålægger sanktioner for udøvelsen af misbrug over for økonomisk afhængige virksomheder. Denne forordning finder desuden ikke anvendelse på national lovgivning, der pålægger fysiske personer strafferetlige sanktioner, medmindre sådanne sanktioner er den måde hvorpå de konkurrenceregler, der finder anvendelse på virksomheder, håndhæves.

(9) Traktatens artikel 81 og 82 har til formål at beskytte konkurrencen på markedet. Denne forordning, der er vedtaget med henblik på at gennemføre disse bestemmelser i traktaten, forhindrer ikke medlemsstaterne i på deres område at gennemføre national lovgivning, der beskytter andre legitime interesser, forudsat at den pågældende lovgivning er forenelig med de almindelige principper og andre bestemmelser i fællesskabsretten. I det omfang en sådan lovgivning i hovedsagen forfølger et andet mål end beskyttelsen af konkurrencen på markedet, kan medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og domstole anvende sådan lovgivning på deres område. Medlemsstaterne kan som følge heraf på deres område i henhold til denne forordning gennemføre national lovgivning, der forhindrer eller pålægger

▼B

sanktioner for adfærd, der strider mod god markedsføringsskik, hvad enten denne adfærd er kontraktbaseret eller ensidig. Sådan lovgivning forfølger et specifikt mål, der er uafhængig af de faktiske eller formodede konsekvenser af en sådan praksis på konkurrencen på markedet. Dette gælder navnlig lovgivning, der forbyder virksomheder at påtvinge, aftvinge eller søge at aftvinge deres handelspartnere vilkår, der er urimelige, uforholdsmæssige eller ydet uden vederlag.

(10) Forordninger som f.eks. 19/65/EØF ([1]), (EØF) nr. 2821/71 ([2]), (EØF) nr. 3976/87 ([3]), (EØF) nr. 1534/91 ([4]) og (EØF) nr. 479/92 ([5]) bemyndiger Kommissionen til ved forordning at anvende traktatens artikel 81, stk. 3, på visse kategorier af aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis. På områder, der er defineret af sådanne forordninger, har Kommissionen udstedt og kan fortsat udstede såkaldte gruppefritagelsesforordninger, hvorved den erklærer, at traktatens artikel 81, stk. 1, ikke finder anvendelse på kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis. I tilfælde hvor aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som sådanne forordninger finder anvendelse på, alligevel har virkninger, der er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, bør Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder have beføjelse til i konkrete sager at inddrage gruppefritagelsen.

(11) For at Kommissionen kan sikre anvendelsen af traktatens bestemmelser, bør den ved beslutninger rettet til virksomheder eller virksomhedssammenslutninger kunne pålægge dem at bringe deres overtrædelser af traktatens artikel 81 og 82 til ophør. Når der foreligger en berettiget interesse heri, bør Kommissionen også kunne vedtage beslutninger, der fastslår en overtrædelse, efter at denne er ophørt, selv om der ved beslutningen ikke pålægges bøder. Den beføjelse, som Domstolen har indrømmet Kommissionen til at vedtage beslutninger om foreløbige forholdsregler, bør desuden fastslås udtrykkeligt i forordningen.

([1]) Rådets forordning nr. 19/65/EØF af 2. marts 1965 om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 81, stk. 3 (Forordningens titler er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3), på kategorier af aftaler og samordnet praksis (EFT 36 af 6.3.1965, s. 533/65). Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1215/1999 (EFT L 148 af 15.6.1999, s. 1).

([2]) Rådets forordning (EØF) nr. 2821/71 af 20. december 1971 om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 81, stk. 3 (Forordningens titler er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3), på kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis (EFT L 285 af 29.12.1971, s. 46). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

([3]) Rådets forordning (EØF) nr. 3976/87 af 14. december 1987 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3 (Forordningens titler er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3), på visse kategorier af aftaler og samordnet praksis inden for luftfartssektoren (EFT L 374 af 31.12.1987, s. 9). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

([4]) Rådets forordning (EØF) nr. 1534/91 af 31. maj 1991 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3 (Forordningens titler er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3), på visse kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis på forsikringsområdet (EFT L 143 af 7.6.1991, s. 1).

([5]) Rådets forordning (EØF) nr. 479/92 af 25. februar 1992 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3 (Forordningens titler er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85, stk. 3), på visse kategorier af aftaler, vedtagelser og samordnet praksis mellem linjerederier (konsortier) (EFT L 55 af 29.2.1993, s. 3). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

▼B

(12) Det bør udtrykkeligt fastslås i forordningen, at Kommissionen har beføjelse til under overholdelse af proportionalitetsprincippet at pålægge virksomhederne enhver forpligtelse af adfærdsregulerende eller strukturel karakter, som er nødvendig for effektivt at bringe en overtrædelse til ophør. Der bør kun pålægges strukturelle foranstaltninger, såfremt der ikke findes ligeså effektive adfærdsregulerende foranstaltninger, eller såfremt en ligeså effektiv adfærdsregulerende foranstaltning ville være mere byrdefuld for den pågældende virksomhed end en strukturel foranstaltning. Ændringer af en virksomheds struktur, således som den eksisterede, før overtrædelsen blev begået, vil kun stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen, såfremt der er betydelig risiko for vedvarende eller gentagne overtrædelser, som hidrører fra selve virksomhedens struktur.

(13) Når virksomheder som led i en procedure, der kunne føre til et forbud mod en aftale eller samordnet praksis, afgiver tilsagn, der imødekommer Kommissionens betænkeligheder, bør Kommissionen ved beslutning kunne gøre disse tilsagn bindende for de pågældende virksomheder. I beslutninger om tilsagn bør det fastslås, at der ikke længere er grund til, at Kommissionen griber ind, uden at det konkluderes, om der er sket en overtrædelse, eller der stadig finder en overtrædelse sted. Beslutninger om tilsagn anfægter ikke medlemsstaternes konkurrencemyndigheders og domstoles kompetence til at foretage en sådan konstatering og træffe afgørelse i sagen. Beslutninger om tilsagn er ikke på sin plads i tilfælde, hvor Kommissionen agter at pålægge en bøde.

(14) For at klargøre retstilstanden og sikre, at retsreglerne anvendes på en ensartet måde i Fællesskabet, navnlig i forbindelse med nye typer aftaler eller praksis, som ikke er blevet afgjort i retspraksis og administrativ praksis, kan det desuden i særlige tilfælde, hvor almene fællesskabsinteresser kræver det, være hensigtsmæssigt for Kommissionen at vedtage en beslutning af deklaratorisk karakter, hvorved det konstateres, at forbuddet i traktatens artikel 81 eller artikel 82 ikke finder anvendelse.

(15) Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder bør sammen danne et netværk af offentlige myndigheder, der anvender Fællesskabets konkurrenceregler i nært samarbejde. Det er derfor nødvendigt at indføre informations- og konsultationsprocedurer. De nærmere retningslinjer for samarbejdet i netværket vil blive udarbejdet og revideret af Kommissionen i nært samarbejde med medlemsstaterne.

(16) Uanset enhver modstridende nationale bestemmelse, bør netværkets medlemmer have adgang til at udveksle selv fortrolige oplysninger og anvende disse som bevismateriale. Disse oplysninger kan benyttes i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 og i forbindelse med en parallel anvendelse af national konkurrenceret forudsat at sidstnævnte anvendelse vedrører den samme sag og ikke fører til et andet resultat. Når de udvekslede oplysninger anvendes af den modtagende myndighed til at pålægge virksomheder sanktioner, bør der ikke være andre begrænsninger for anvendelsen af oplysningerne end en forpligtelse til at anvende dem til det formål, med hvilket de blev indsamlet, idet de sanktioner, der pålægges virksomheder, er af samme art i alle systemerne. Virksomhedernes ret til forsvar i de forskellige systemer kan anses for at være tilstrækkeligt ens. Fysiske personer kan imidlertid blive underlagt sanktioner af meget forskellig art i de forskellige systemer. I sådanne tilfælde bør det sikres, at oplysningerne kun kan anvendes, hvis de er indsamlet på en måde, der sikrer samme beskyttelsesniveau for så vidt angår fysiske personers ret til forsvar, som det, der er foreskrevet i den modtagende myndigheds nationale lovgivning.

(17) For at sikre såvel en ensartet anvendelse af konkurrencereglerne som en optimal håndtering af netværket, er det nødvendigt at bibeholde bestemmelsen om, at medlemsstaternes konkurrence-

▼B

myndigheder automatisk mister deres kompetence, når Kommissionen indleder en procedure. Hvis en medlemsstats konkurrencemyndighed allerede er ved at behandle en sag, og Kommissionen agter at indlede en procedure, bør den gøre det snarest muligt. Før Kommissionen indleder procedure, bør den rådføre sig med den pågældende nationale konkurrencemyndighed.

(18) For at sikre den mest hensigtsmæssige sagsfordeling inden for netværket, bør der indføres en generel bestemmelse om, at en konkurrencemyndighed kan suspendere eller afslutte en sag med den begrundelse, at en anden myndighed behandler eller har behandlet den samme sag, eftersom målet er, at den enkelte sag kun behandles af én myndighed. Denne bestemmelse bør ikke forhindre Kommissionen i at afvise en klage, som følge af manglende fællesskabsinteresse, hvilket den har mulighed for efter Domstolens retspraksis, selv om ingen andre konkurrencemyndigheder har tilkendegivet, at de agter at behandle sagen.

(19) Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, der er oprettet ved forordning nr. 17, har fungeret meget tilfredsstillende. Dette udvalg passer godt ind i den nye decentraliserede gennemførelsesordning. Det er derfor nødvendigt at tage udgangspunkt i de regler, der er fastlagt ved forordning nr. 17, og samtidig effektivisere arbejdsgangen. Udvalget bør således kunne afgive udtalelser ved skriftlig procedure. Det bør desuden kunne tjene som forum for drøftelse af sager, der behandles af medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, og dermed bidrage til en ensartet anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler.

(20) Det rådgivende udvalg bør bestå af repræsentanter fra medlemsstaternes konkurrencemyndigheder. På møder, hvor generelle spørgsmål drøftes, bør medlemsstaterne have mulighed for at udpege yderligere en repræsentant. Dette berører dog ikke udvalgsmedlemmers mulighed for at lade sig bistå af andre eksperter fra medlemsstaterne.

(21) Den ensartede anvendelse af konkurrencereglerne forudsætter også, at der etableres et samarbejde mellem medlemsstaternes domstole og Kommissionen. Dette er relevant for alle domstole i medlemsstaterne, som anvender traktatens artikel 81 og 82, hvadenten de anvender dem i søgsmål mellem private parter, eller fungerer som offentlige håndhævere eller appelretter. De nationale domstole bør især have mulighed for at henvende sig til Kommissionen for at indhente oplysninger eller udtalelser om anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceret. Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder bør have adgang til at afgive skriftlige eller mundtlige indlæg for domstolene i forbindelse med disses anvendelse af traktatens artikel 81 eller 82. Indlæggene bør fremsættes inden for rammerne af de nationale procedureregler og den nationale praksis, herunder regler der beskytter parternes rettigheder. Det bør derfor sikres, at Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder informeres tilstrækkeligt om de retssager, der verserer for de nationale domstole.

(22) Af hensyn til retssikkerheden og den ensartede anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler under en ordning med parallel kompetence skal modstridende beslutninger undgås. Det bør derfor i overensstemmelse med Domstolens retspraksis præciseres, hvilke virkninger Kommissionens beslutninger og procedurer har for medlemsstaternes domstole og konkurrencemyndigheder. Kommissionens beslutninger om tilsagn berører ikke medlemsstaternes konkurrencemyndigheders og domstoles kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82.

(23) Kommissionen bør have beføjelse til i hele Fællesskabet at kræve de oplysninger forelagt, der er nødvendige for at afsløre aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som er forbudt efter artikel 81, og misbrug af en dominerende stilling, som er forbudt efter traktatens artikel 82. Når virksomheder efterkommer en kommissionsbeslutning, kan de ikke pålægges at vedgå en over-

▼B

trædelse, men de er under alle omstændigheder forpligtet til at besvare faktuelle spørgsmål og fremlægge dokumenter, selv om disse oplysninger kan blive brugt imod dem eller imod en anden virksomhed til at fastslå, at der foreligger en overtrædelse.

(24) Kommissionen bør også have beføjelse til at foretage de kontrolundersøgelser, der er nødvendige for at afsløre aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som er forbudt efter traktatens artikel 81, og misbrug af en dominerende stilling, som er forbudt efter traktatens artikel 82. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder bør samarbejde aktivt med Kommissionen i forbindelse med udøvelsen af disse beføjelser.

(25) Da det bliver stadig vanskeligere at afsløre overtrædelser af konkurrencereglerne, er det nødvendigt at supplere Kommissionens undersøgelsesbeføjelser for at sikre en effektiv beskyttelse af konkurrencen. Kommissionen bør blandt andet beføjes til at indhente udtalelse fra enhver person, der kan tænkes at være i besiddelse af nyttige oplysninger, og registrere den pågældende persons udtalelser. Desuden bør Kommissionens befuldmægtigede repræsentanter under en kontrolundersøgelse have beføjelse til at forsegle lokaler eller dokumenter i det tidsrum, der er påkrævet af hensyn til kontrolundersøgelsen. Forseglingerne bør normalt ikke opretholdes i mere end 72 timer. Kommissionens befuldmægtigede repræsentanter bør også have beføjelse til at kræve alle oplysninger, der er relevante for kontrolundersøgelsens genstand og formål.

(26) Erfaringerne viser, at forretningspapirer i visse tilfælde opbevares i virksomhedsledernes og medarbejdernes private hjem. Af hensyn til kontrolundersøgelsernes effektivitet bør repræsentanter for og andre personer, der er bemyndiget af Kommissionen, derfor have adgang til alle de lokaler, hvor forretningspapirer kan tænkes at være opbevaret, herunder private hjem. Udøvelsen af denne beføjelse bør dog være betinget af en domstolstilladelse.

(27) Med forbehold af Domstolens retspraksis er det hensigtsmæssigt at udstikke rækkevidden af den kontrol, den nationale domstol kan udøve, når den i henhold til national ret herunder som en forudgående sikkerhedsforanstaltning skal give tilladelse til, at politiet kan tilkaldes, med henblik på at overvinde en eventuel modstand fra virksomhedens side eller til gennemførelsen af en beslutning om at gennemføre en kontrolundersøgelse af andre lokaler end forretningslokaler. Det følger af Domstolens retspraksis, at den nationale domstol navnlig kan anmode Kommissionen om sådanne supplerende oplysninger, som den behøver for at kunne udøve sin kontrol, og uden hvilke den kunne afslå en anmodning om tilladelse. Endvidere har Domstolen ved sin retspraksis bekræftet de nationale domstoles kompetence til at føre kontrol med anvendelsen af nationale regler for gennemførelse af tvangsindgreb.

(28) For at give medlemsstaternes konkurrencemyndigheder større muligheder for at anvende artikel 81 og 82 effektivt, bør de kunne bistå hinanden med kontrolundersøgelser og andre former for indsamling af oplysninger.

(29) Det bør ved bøder og tvangsbøder kunne sikres, at traktatens artikel 81 og 82 samt de forpligtelser, der pålægges virksomheder og virksomhedssammenslutninger i henhold til nærværende forordning, overholdes. Der bør derfor også fastlægges passende bøder for overtrædelse af procedurereglerne.

(30) For at sikre en effektiv inddrivelse af bøder, der er pålagt virksomhedssammenslutninger for de overtrædelser, de har begået, er det nødvendigt at fastsætte, på hvilke vilkår Kommissionen kan kræve, at medlemmerne af sammenslutningen betaler bøden, hvis sammenslutningen ikke er solvent. Kommissionen bør i den forbindelse tage hensyn til den relative størrelse af de virksomheder, der er medlemmer af sammenslutningen, og især til små og mellemstore virksomheders situation. Betaling af bøder

▼B

foretaget af et eller flere medlemmer af en sammenslutning anfægter ikke nationale bestemmelser, hvorefter der kan gøres regres for det erlagte beløb i forhold til andre medlemmer af sammenslutningen.

(31) Forældelsesreglerne for pålæggelse af bøder og tvangsbøder blev fastlagt ved forordning (EØF) nr. 2988/74 ([1]), der også vedrører økonomiske sanktioner på transportområdet. Under en ordning med parallel kompetence bør handlinger, der kan afbryde forældelsesfristen, omfatte en national konkurrencemyndigheds selvstændige proceduremæssige skridt. Af hensyn til en afklaring af retsgrundlaget bør forordning (EØF) nr. 2988/74 derfor ændres for at udelukke dens anvendelse på det område, der er omfattet af nærværende forordning, og fastsætte forældelsesregler i sidstnævnte.

(32) Det bør fastsættes, at de deltagende virksomheder har ret til at blive hørt af Kommissionen, at tredjemand, hvis interesser kan blive påvirket af en beslutning, bør have lejlighed til at fremsætte bemærkninger på forhånd, samt at de vedtagne beslutninger bør bekendtgøres i vidt omfang. Samtidig med at de deltagende virksomheders ret til forsvar, og især retten til aktindsigt sikres, er det nødvendigt at beskytte forretningshemmeligheder. Det bør desuden sikres, at oplysninger, der udveksles inden for netværket, behandles fortroligt.

(33) Eftersom alle beslutninger, truffet af Kommissionen i henhold til denne forordning, er undergivet Domstolens kontrol på de i traktaten fastsatte betingelser, bør Domstolen i henhold til artikel 229 gives fuld prøvelsesret vedrørende beslutninger, hvorved Kommissionen pålægger bøder eller tvangsbøder.

(34) Principperne i traktatens artikel 81 og 82, som gennemført ved forordning nr. 17, har tildelt fællesskabsinstitutionerne en central rolle. Denne centrale rolle bør bevares, samtidig med at medlemsstaterne i højere grad inddrages i anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler. I overensstemmelse med subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet, som omhandlet i traktatens artikel 5, går nærværende forordning ikke ud over det, der er nødvendigt for at nå dens mål, nemlig en effektiv anvendelse af Fællesskabets konkurrenceregler.

(35) Med henblik på en korrekt håndhævelse af EF-konkurrenceretten bør medlemsstaterne udpege og bemyndige myndigheder til som offentlige håndhævere at anvende traktatens artikel 81 og 82. De bør kunne udpege såvel administrative som retlige myndigheder til at varetage de forskellige opgaver, som konkurrencemyndighederne er tillagt i denne forordning. I forordningen anerkendes de væsentlige forskelle, der findes mellem medlemsstaternes håndhævende myndigheder. Artikel 11, stk. 6, i denne forordning bør finde anvendelse på alle konkurrencemyndigheder. I tilfælde, hvor en retsforfølgende myndighed indleder en sag for en særskilt og adskilt retlig myndighed, bør artikel 11, stk. 6, som en undtagelse til den nævnte almindelige regel og på de i artikel 35, stk. 4, fastsatte betingelser, kun finde anvendelse på den retsforfølgende myndighed. Hvis disse betingelser ikke er opfyldt, finder den almindelige regel anvendelse. Artikel 11, stk. 6, bør under alle omstændigheder ikke finde anvendelse på domstole, i det omfang de fungerer som appelretter.

([1]) Rådets forordning (EØF) nr. 2988/74 af 26. november 1974 om forældelse af adgangen til at pålægge økonomiske sanktioner inden for Det Europæiske Fællesskabs transport- og konkurrenceret og af adgangen til tvangsfuldbyrdelse af disse sanktioner (EFT L 319 af 29.11.1974, s. 1).

▼B

(36) Da konkurrencereglerne ifølge retspraksis gælder for transportsektoren, bør denne forordnings procedureregler gælde for denne sektor. Rådets forordning nr. 141 af 26. november 1962 om ikke-anvendelse af Rådets forordning nr. 17 på transportsektoren [1] bør derfor ophæves, og forordning (EØF) nr. 1017/68 [2], (EØF) nr. 4056/86 [3] og (EØF) nr. 3975/87 [4] bør ændres, således at deres særlige procedureregler ophæves.

(37) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og principper, som bl.a. Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder anerkender. Forordningen bør følgelig fortolkes og anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.

(38) Retlig forudsigelighed for virksomheder, der opererer i henhold til Fællesskabets konkurrenceregler, bidrager til at fremme innovation og investering. I tilfælde, der giver anledning til alvorlig usikkerhed, fordi de rejser nye eller uløste spørgsmål i forbindelse med anvendelsen af disse regler, kan de enkelte virksomheder have behov for at søge uformel vejledning hos Kommissionen. Denne forordning berører ikke Kommissionens mulighed for at yde sådan uformel vejledning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

PRINCIPPER

Artikel 1

Anvendelse af traktatens artikel 81 og 82

1. Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som omfattes af forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1, og som ikke opfylder betingelserne i artikel 81, stk. 3, er forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

2. Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis, som omfattes af forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1, og som opfylder betingelserne i artikel 81, stk. 3, er ikke forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

3. Misbrug af en dominerende stilling som omhandlet i traktatens artikel 82 er forbudt, uden at det er nødvendigt at træffe nogen forudgående beslutning derom.

Artikel 2

Bevisbyrde

I samtlige medlemsstaters og Fællesskabets procedurer vedrørende anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 påhviler bevisbyrden for overtrædelse af traktatens artikel 81, stk. 1, eller artikel 82 den part eller myndighed, der gør overtrædelsen gældende. Bevisbyrden for, at

---

[1] EFT 124 af 28.11.1962, s. 2751/62. Ændret ved forordning nr. 1002/67/EØF (EFT 306 af 16.12.1967, s. 1).

[2] Rådets forordning (EØF) nr. 1017/68 af 19. juli 1968 om anvendelse af konkurrenceregler for transport med jernbane, ad landeveje og sejlbare vandveje (EFT L 175 af 23.7.1968, s. 1). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

[3] Rådets forordning (EØF) nr. 4056/86 af 22. december 1986 om fastsættelse af de nærmere retningslinjer for anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 (Forordningens titel er tilpasset under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler i henhold til artikel 12 i Amsterdam-traktaten. Den oprindelige henvisning var til traktatens artikel 85 og 86), på søtransport (EFT L 378 af 31.12.1986, s. 4). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

[4] Rådets forordning (EØF) nr. 3975/87 af 14. december 1987 om fastsættelse af fremgangsmåden ved anvendelse af konkurrencereglerne på virksomheder i luftfartssektoren (EFT L 374 af 31.12.1987, s. 1). Senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2410/92 (EFT L 240 af 24.8.1992, s. 18).

▼B

betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, er opfyldt, påhviler de virksomheder og virksomhedssammenslutninger, der påberåber sig denne bestemmelse.

Artikel 3

Forholdet mellem traktatens artikel 81 og 82 og medlemsstaternes konkurrenceret

1. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller domstole anvender national konkurrenceret på aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som omhandlet i traktatens artikel 81, stk. 1, som kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater, som omhandlet i den nævnte artikel, skal de ligeledes anvende traktatens artikel 81 på sådanne aftaler, vedtagelser og samordnet praksis. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller domstole anvender national konkurrenceret på misbrug, der er forbudt i henhold til traktatens artikel 82, skal de også anvende traktatens artikel 82.

2. Anvendelsen af national konkurrenceret må ikke føre til forbud mod aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som kan påvirke samhandelen mellem medlemsstater, men som ikke begrænser konkurrencen som omhandlet i traktatens artikel 81, stk. 1, eller som opfylder betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, eller som er omfattet af en forordning med henblik på anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3. Medlemsstaterne er ikke efter denne forordning afskåret fra at vedtage en mere restriktiv national lovgivning, der forbyder eller sanktionerer ensidig adfærd fra virksomheders side, og at anvende den på deres område.

3. Med forbehold af de almindelige principper og andre bestemmelser i fællesskabsretten finder stk. 1 og 2 ikke anvendelse, når konkurrencemyndigheder og domstole i medlemsstaterne anvender national fusionskontrollovgivning, og de udelukker heller ikke anvendelse af bestemmelser i national lovgivning, der i hovedsagen forfølger et andet mål end det, der forfølges i traktatens artikel 81 og 82.

KAPITEL II

KOMPETENCE

Artikel 4

Kommissionens kompetence

Med hensyn til anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 har Kommissionen de i denne forordning fastsatte beføjelser.

Artikel 5

De nationale konkurrencemyndigheders kompetence

Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder er beføjede til at anvende traktatens artikel 81 og 82 i konkrete sager. I denne forbindelse kan de enten på eget initiativ eller på grundlag af en klage vedtage følgende beslutninger:

— påbyde at en overtrædelse skal bringes til ophør

— træffe foreløbige forholdsregler

— acceptere tilsagn

— pålægge bøder, tvangsbøder eller andre former for sanktioner, der er fastsat i deres nationale ret.

Når det på grundlag af de oplysninger, de er i besiddelse af, følger, at betingelserne for et forbud ikke er opfyldt, kan de tillige beslutte, at der ikke er nogen grund til, at de griber ind.

▼B

Artikel 6

De nationale domstoles kompetence

De nationale domstole har kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82.

KAPITEL III

KOMMISSIONENS BESLUTNINGER

Artikel 7

Konstatering og standsning af overtrædelser

1. Hvis Kommissionen på grundlag af en klage eller på eget initiativ konstaterer, at traktatens artikel 81 eller 82 er overtrådt, kan den ved en beslutning pålægge de deltagende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at bringe den pågældende overtrædelse til ophør. I denne forbindelse kan den pålægge dem enhver forpligtelse af adfærdsregulerende eller strukturel karakter, der står i passende forhold til overtrædelsen, og som er nødvendig for effektivt at bringe overtrædelsen til ophør. Strukturelle foranstaltninger kan kun pålægges, såfremt der ikke forefindes ligeså effektive adfærdsregulerende foranstaltninger, eller såfremt en ligeså effektiv adfærdsregulerende foranstaltning, ville være mere byrdefuld for den pågældende virksomhed end en strukturel foranstaltning. Når Kommissionen har en berettiget interesse deri, kan den endvidere fastslå, at der tidligere forelå en overtrædelse, som er bragt til ophør.

2. Fysiske eller juridiske personer, der kan godtgøre en berettiget interesse, og medlemsstaterne er berettiget til at indgive klage som omhandlet i stk. 1.

Artikel 8

Foreløbige forholdsregler

1. I hastetilfælde, hvor der er risiko for alvorlig og ubodelig skade på konkurrencen, kan Kommissionen på eget initiativ træffe beslutning om foreløbige forholdsregler, hvis der umiddelbart set foreligger en overtrædelse.

2. En beslutning i henhold til stk. 1 gælder i et bestemt tidsrum og kan fornys, i det omfang det er nødvendigt og hensigtsmæssigt.

Artikel 9

Tilsagn

1. Når Kommissionen agter at vedtage en beslutning, hvorefter en overtrædelse kræves bragt til ophør, og de deltagende virksomheder tilbyder at afgive tilsagn, der imødekommer de betænkeligheder, som Kommissionen har, og som den har underrettet de pågældende virksomheder om i sin foreløbige vurdering, kan Kommissionen ved beslutning gøre disse tilsagn bindende for virksomhederne. En sådan beslutning kan vedtages for en bestemt periode, og i beslutningen konkluderes det, at der ikke længere er grund til, at Kommissionen griber ind.

2. Kommissionen kan efter anmodning eller på eget initiativ genåbne proceduren:

a) hvis de faktiske forhold ændrer sig med hensyn til et punkt, der var væsentligt for beslutningen

b) hvis de deltagende virksomheder handler i strid med deres tilsagn, eller

c) hvis beslutningen bygger på ufuldstændige, urigtige eller forvanskede oplysninger fra parterne.

▼B

Artikel 10

Uanvendelighed

Når almene fællesskabsinteresser i forbindelse med anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ vedtage en beslutning om, at artikel 81 ikke finder anvendelse på en aftale, en vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller en samordnet praksis, enten fordi betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 1, ikke er opfyldt, eller fordi betingelserne i traktatens artikel 81, stk. 3, er opfyldt.

Kommissionen kan vedtage en tilsvarende beslutning med hensyn til traktatens artikel 82.

KAPITEL IV

SAMARBEJDE

Artikel 11

Samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder

1. Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder anvender Fællesskabets konkurrenceregler i nært samarbejde.

2. Kommissionen forelægger medlemsstaternes konkurrencemyndigheder en kopi af de vigtigste dokumenter, den har indsamlet med henblik på anvendelsen af artikel 7, 8, 9 og 10 samt artikel 29, stk. 1. Efter anmodning fra en medlemsstats konkurrencemyndighed forelægger Kommissionen denne en kopi af andre eksisterende dokumenter, der er nødvendige for at vurdere sagen.

3. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder anvender traktatens artikel 81 eller 82, giver de Kommissionen skriftlig underretning derom, inden eller umiddelbart efter at de har foretaget det første formelle efterforskningsskridt. Denne information kan også stilles til rådighed for konkurrencemyndighederne i de øvrige medlemsstater.

4. Senest 30 dage inden vedtagelsen af en beslutning, hvorved en overtrædelse kræves bragt til ophør, tilsagn accepteres eller en gruppefritagelse inddrages, underretter medlemsstaternes konkurrencemyndigheder Kommissionen. I den forbindelse forelægger de Kommissionen en sagsfremstilling, den påtænkte beslutning, eller hvis en sådan ikke foreligger, ethvert andet dokument med oplysninger om den foreslåede fremgangsmåde. Dette kan også gøres tilgængeligt for de øvrige medlemsstaters konkurrencemyndigheder. Efter anmodning fra Kommissionen stiller den sagsbehandlende konkurrencemyndighed til Kommissionens rådighed andre dokumenter i dens besiddelse som er nødvendige for at vurdere sagen. De oplysninger, der videregives til Kommissionen, kan stilles til rådighed for konkurrencemyndighederne i de øvrige medlemsstater. De nationale konkurrencemyndigheder kan også indbyrdes udveksle oplysninger, der er nødvendige for vurderingen af en sag, de behandler i henhold til traktatens artikel 81 eller 82.

5. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan rådføre sig med Kommissionen om enhver sag vedrørende anvendelsen af fællesskabsretten.

6. Når Kommissionen indleder en procedure med henblik på vedtagelse af en beslutning i henhold til kapitel III, mister medlemsstaternes konkurrencemyndigheder deres kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82. Er en medlemsstats konkurrencemyndighed allerede ved at behandle en sag, indleder Kommissionen først en procedure efter at have rådført sig med den nationale konkurrencemyndighed.

Artikel 12

Udveksling af oplysninger

1. Med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82 har Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder beføjelse

▼B

til at udveksle alle faktiske eller retlige oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, og benytte dem som bevismateriale.

2. De udvekslede oplysninger må kun anvendes med henblik på anvendelsen af traktatens artikel 81 eller 82 og i forbindelse med den sag, med henblik på hvilken oplysningerne blev indhentet af den videregivende myndighed. Hvis national konkurrenceret anvendes i samme sag og parallelt med Fællesskabets konkurrenceret og ikke fører til et andet resultat, kan oplysninger, der udveksles i henhold til denne artikel, dog også indgå i anvendelsen af national konkurrenceret.

3. Oplysninger, der er udvekslet i henhold til stk. 1, må kun anvendes som bevismateriale med henblik på at pålægge fysiske personer sanktioner

— såfremt den lovgivning, der gælder for den videregivende myndighed, hjemler lignende sanktioner i forbindelse med overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82, eller, i mangel heraf

— såfremt oplysningerne er indsamlet på en måde, der sikrer samme beskyttelsesniveau for så vidt angår fysiske personers ret til forsvar, som det, der er foreskrevet i den modtagende myndigheds nationale lovgivning. I dette tilfælde kan de udvekslede oplysninger imidlertid ikke anvendes af den modtagende myndighed til idømmelse af frihedsstraf.

Artikel 13

Midlertidig eller endelig indstilling af proceduren

1. Når konkurrencemyndighederne i to eller flere medlemsstater modtager en klage eller indleder en procedure på eget initiativ i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 med hensyn til en og samme aftale, vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller praksis, udgør den omstændighed, at en myndighed behandler sagen, en tilstrækkelig grund for de øvrige myndigheder til at suspendere deres procedure eller afvise klagen. Kommissionen kan ligeledes afvise en klage med den begrundelse, at den behandles af en af medlemsstaternes konkurrencemyndigheder.

2. Når en national konkurrencemyndighed eller Kommissionen modtager en klage over en aftale, vedtagelse inden for en virksomhedssammenslutning eller praksis, der i forvejen er behandlet af en anden konkurrencemyndighed, kan den afvise klagen.

Artikel 14

Det rådgivende udvalg

1. Kommissionen hører et rådgivende udvalg for kartel- og monopolspørgsmål, inden der vedtages en beslutning i henhold til artikel 7, 8, 9, 10 og 23, artikel 24, stk. 2, samt artikel 29, stk. 1.

2. Det rådgivende udvalg er med henblik på drøftelse af konkrete sager sammensat af repræsentanter for medlemsstaternes konkurrencemyndigheder. Der kan udpeges en yderligere repræsentant for medlemsstaterne med kompetence i konkurrencespørgsmål til at deltage i møder, hvor der drøftes andre spørgsmål end konkrete sager. Repræsentanterne kan ved forfald afløses af andre repræsentanter.

3. Høringen kan finde sted på et møde, som Kommissionen indkalder til og er formand for, og som tidligst afholdes 14 dage efter, at indkaldelsen samt en sagsfremstilling med angivelse af de vigtigste dokumenter og et foreløbigt beslutningsforslag er fremsendt. For så vidt angår beslutninger i henhold til artikel 8 kan mødet afholdes syv dage efter fremsendelsen af den dispositive del af et beslutningsforslag. Hvis Kommissionen fremsender en mødeindkaldelse med en kortere frist end angivet ovenfor, kan mødet finde sted på den foreslåede dato, hvis ingen af medlemsstaterne gør indvendinger. Det rådgivende udvalg afgiver skriftlig udtalelse om Kommissionens foreløbige beslutningsforslag. Det kan afgive udtalelse, selv om nogle af udvalgets medlemmer eller deres stedfortrædere ikke er til stede. De holdninger,

▼B

der er angivet i udtalelsen, skal efter anmodning fra et eller flere medlemmer begrundes.

4. Høringen kan ligeledes ske ved skriftlig procedure. Hvis en medlemsstat anmoder derom, skal Kommissionen dog indkalde til et møde. I tilfælde af skriftlig procedure fastsætter Kommissionen en frist på mindst 14 dage, inden for hvilken medlemsstaterne kan fremsætte bemærkninger, der skal tilsendes alle de øvrige medlemsstater. Hvis der skal træffes beslutninger i henhold til artikel 8, ændres fristen på 14 dage til syv dage. Hvis Kommissionen fastsætter en tidsfrist for den skriftlige procedure, som er kortere end ovennævnte, finder den foreslåede frist anvendelse, hvis ingen af medlemsstaterne gør indvendinger.

5. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udtalelsen fra det rådgivende udvalg. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til udtalelsen.

6. Når det rådgivende udvalg afgiver en skriftlig udtalelse, vedlægges denne udtalelse beslutningsforslaget som bilag. Hvis det rådgivende udvalg anbefaler, at udtalelsen offentliggøres, foretager Kommissionen denne offentliggørelse under hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

7. Kommissionen sætter på anmodning fra en national konkurrencemyndighed sager, der behandles i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 af en konkurrencemyndigheder i en medlemsstat, på dagsordenen for det rådgivende udvalgs møde. Kommissionen kan også gøre dette på eget initiativ. I begge tilfælde underretter Kommissionen forinden den pågældende konkurrencemyndighed herom.

En national konkurrencemyndighed kan navnlig fremsætte sådan anmodning, når det drejer sig om en sag, hvor Kommissionen agter at indlede en procedure i medfør af artikel 11, stk. 6.

Det rådgivende udvalg afgiver ikke udtalelse om sager, som medlemsstaternes myndigheder behandler. Det rådgivende udvalg kan også drøfte generelle spørgsmål vedrørende EF's konkurrencelovgivning.

Artikel 15

Samarbejde med de nationale domstole

1. I forbindelse med sager i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 kan medlemsstaternes domstole anmode Kommissionen om at få tilsendt oplysninger, som den er i besiddelse af, eller udtalelser om spørgsmål vedrørende anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler.

2. Medlemsstaterne sender Kommissionen en kopi af de skriftlige domme, som de nationale domstole har afsagt i spørgsmål vedrørende anvendelsen af traktatens artikel 81 eller 82. En sådan kopi skal fremsendes uden ophold efter, at den fulde dom er forkyndt for parterne i skriftlig form.

3. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan på eget initiativ afgive skriftlige indlæg for de nationale domstole i deres respektive medlemsstater vedrørende spørgsmål om anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82. Med tilladelse fra den pågældende domstol i deres medlemsstat kan de ligeledes afgive mundtlige indlæg. Såfremt den ensartede anvendelse af traktatens artikel 81 eller 82 kræver det, kan Kommissionen på eget initiativ afgive skriftlige indlæg for medlemsstaternes domstole. Med tilladelse fra den pågældende domstol kan den også afgive mundtlige indlæg.

Udelukkende med henblik på udarbejdelsen af deres indlæg kan medlemsstaternes konkurrencemyndigheder og Kommissionen anmode de relevante nationale domstole om at tilsende dem eller sørge for, at de får tilsendt alle nødvendige dokumenter til vurdering af sagen.

4. Denne artikel berører ikke mere vidtrækkende beføjelser til at afgive indlæg for domstolene, som en medlemsstats konkurrencemyndigheder har i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

▼B

Artikel 16

Ensartet anvendelse af Fællesskabets konkurrenceret

1. Når de nationale domstole i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 træffer afgørelse om aftaler, vedtagelser eller praksis, som allerede er genstand for en kommissionsbeslutning, kan de ikke træffe afgørelser, der er i strid med den beslutning, som Kommissionen har truffet. De skal ligeledes undgå at træffe afgørelser, som vil være i strid med en beslutning, som Kommissionen har til hensigt at træffe i en procedure, som den har indledt. Med henblik herpå kan de nationale domstole vurdere, om det er nødvendigt at udsætte sagen. Disse forpligtelser berører ikke rettighederne og forpligtelserne efter traktatens artikel 234.

2. Når medlemsstaternes konkurrencemyndigheder i henhold til traktatens artikel 81 eller 82 træffer afgørelse om aftaler, vedtagelser eller praksis, som allerede er genstand for en kommissionsbeslutning, kan de ikke træffe afgørelser, der er i strid med den beslutning, som Kommissionen har truffet.

KAPITEL V

UNDERSØGELSESBEFØJELSER

Artikel 17

Undersøgelse af erhvervssektorer eller af bestemte typer aftaler

1. Hvis udviklingen i handelen mellem medlemsstater, manglende priselasticitet eller andre forhold giver grund til at antage, at konkurrencen kan være begrænset eller fordrejet inden for fællesmarkedet, kan Kommissionen foretage en undersøgelse af en bestemt erhvervssektor eller af bestemte typer aftaler i forskellige sektorer. I løbet af denne undersøgelse kan Kommissionen afkræve de pågældende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger de oplysninger og foretage de kontrolundersøgelser, der er nødvendige for anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82.

Kommissionen kan navnlig pålægge de pågældende virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at meddele den alle former for aftaler, vedtagelser og samordnet praksis.

Kommissionen kan offentliggøre en rapport om resultaterne af sin undersøgelse af bestemte erhvervssektorer eller bestemte typer aftaler inden for flere forskellige sektorer og opfordre alle interesserede parter til at fremsætte bemærkninger hertil.

2. Artikel 14, 18, 19, 20, 22, 23 og 24 finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 18

Begæringer om oplysninger

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, kan Kommissionen i form af en anmodning eller ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger at stille alle nødvendige oplysninger til rådighed.

2. Når Kommissionen fremsender en anmodning om oplysninger til en virksomhed eller en virksomhedssammenslutning, angiver den retsgrundlaget og formålet med anmodningen, præciserer hvilke oplysninger, der ønskes, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne og de i artikel 23 omhandlede sanktioner for udlevering af urigtige eller forvanskede oplysninger.

3. Når Kommissionen ved beslutning pålægger virksomheder eller virksomhedssammenslutninger at udlevere oplysninger, angiver den retsgrundlaget og formålet med begæringen, præciserer, hvilke oplysninger der kræves, og fastsætter fristen for udlevering af oplysningerne. Den henviser desuden til de sanktioner, der er omhandlet i artikel 23, og henviser til eller pålægger de sanktioner,

▼B

der er omhandlet i artikel 24. Beslutningen indeholder endvidere oplysning om, at den kan indbringes for Domstolen.

4. Virksomhedernes indehavere eller disses repræsentanter og, hvad angår juridiske personer, selskaber eller foreninger uden status som juridisk person, de personer, som ifølge lov eller vedtægter har beføjelse til at repræsentere dem, skal give de ønskede oplysninger på vegne af den pågældende virksomhed eller virksomhedssammenslutning. Behørigt befuldmægtigede advokater kan give de ønskede oplysninger på klienternes vegne. Klienterne bærer det fulde ansvar for, at oplysningerne er fuldstændige, rigtige og uforvanskede.

5. Kommissionen sender omgående en kopi af anmodningen eller beslutningen til konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område den pågældende virksomhed eller virksomhedssammenslutning har sit hjemsted, og til konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, hvis område er berørt.

5. På begæring af Kommissionen forelægger medlemsstaternes regeringer og konkurrencemyndigheder Kommissionen alle oplysninger, der er nødvendige for at den kan løse sine opgaver i henhold til denne forordning.

Artikel 19

Beføjelse til at indhente udtalelser

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, kan Kommissionen gennemføre interview med alle fysiske eller juridiske personer, der indvilliger heri med henblik på indsamling af oplysninger vedrørende genstanden for en undersøgelse.

2. Når et interview i henhold til stk. 1 gennemføres i en virksomheds lokaler, underretter Kommissionen konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område udtalelsen indhentes. Hvis den pågældende medlemsstats konkurrencemyndighed ønsker det, kan repræsentanter for denne myndighed bistå de repræsentanter og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at indhente udtalelsen.

Artikel 20

Kommissionens kontrolundersøgelsesbeføjelser

1. Med henblik på at udføre de opgaver, som den er betroet i henhold til denne forordning, er Kommissionen beføjet til at foretage alle nødvendige kontrolundersøgelser hos virksomheder og virksomhedssammenslutninger.

2. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse, har beføjelse til:

a) at få adgang til alle virksomhedernes og virksomhedssammenslutningernes lokaler, grunde og transportmidler

b) at kontrollere bøger og andre forretningspapirer, uanset informationsmedium

c) at tage eller få kopi eller udskrift under enhver form af sådanne bøger eller forretningspapirer

d) at forsegle alle forretningslokaler samt bøger eller forretningspapirer i det for kontrolundersøgelsen nødvendige tidsrum og omfang

e) at afkræve alle virksomhedens eller virksomhedssammenslutningens repræsentanter eller medarbejdere forklaringer om kendsgerninger og dokumenter vedrørende kontrolundersøgelsens genstand og formål og registrere deres svar.

3. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse, udøver deres beføjelser efter fremlæggelse af en skriftlig fuldmagt, der indeholder oplysning om kontrolundersøgelsens genstand og formål og

▼B

om de i artikel 23 fastsatte sanktioner, der finder anvendelse, hvis de forlangte bøger eller forretningspapirer ikke fremlægges i deres helhed, eller de svar, der afgives i henhold til nærværende artikels stk. 2, er urigtige eller forvanskede. Kommissionen underretter i god tid konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

4. Virksomheder og virksomhedssammenslutninger har pligt til at underkaste sig de kontrolundersøgelser, som Kommissionen har pålagt ved beslutning. Beslutningen angiver kontrolundersøgelsens genstand og formål, fastsætter tidspunktet for dens påbegyndelse og oplysninger om de i artikel 23 og 24 fastsatte sanktioner samt om adgangen til at indbringe beslutningen for Domstolen. Kommissionen træffer disse beslutninger efter høring af konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

5. Repræsentanter for og personer, der er bemyndiget eller udpeget af, konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres, skal på denne myndigheds eller Kommissionens anmodning aktivt bistå repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen. De har i denne forbindelse de beføjelser, der er omhandlet i stk. 2.

6. Når repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, fastslår, at en virksomhed modsætter sig en undersøgelse, der er påbudt i henhold til denne artikel, yder den pågældende medlemsstat dem den bistand, der er nødvendig for, at de kan gennemføre deres kontrolundersøgelse, og anmoder eventuelt om politiets eller en tilsvarende retshåndhævende myndigheds bistand.

7. Når den i stk. 6 omhandlede bistand i overensstemmelse med national lovgivning kræver en domstolstilladelse, skal der anmodes derom. Der kan også anmodes om en sådan tilladelse på forhånd.

8. Når der anmodes om tilladelse som omhandlet i stk. 7, kontrollerer den nationale domstol ægtheden af Kommissionens beslutning og sikrer, at de påtænkte tvangsindgreb ikke er vilkårlige eller uforholdsmæssige i forhold til undersøgelsens formål. Ved prøvelsen af indgrebenes forholdsmæssighed kan den nationale domstol anmode Kommissionen direkte eller gennem den nationale konkurrencemyndighed om detaljerede forklaringer vedrørende de forhold, der begrunder Kommissionens mistanke om, at der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 81 og 82, samt for grovheden af den formodede overtrædelse og karakteren af den pågældende virksomheds deltagelse. Den nationale domstol kan dog hverken sætte spørgsmålstegn ved, om kontrolundersøgelsen er nødvendig, eller kræve at få forelagt oplysninger i Kommissionens sagsakter. Det er forbeholdt EF-Domstolen at kontrollere lovligheden af Kommissionens beslutning.

Artikel 21

Kontrolundersøgelse af andre lokaler

1. Såfremt der foreligger rimelig mistanke om, at bøger eller andre forretningspapirer, der vedrører genstanden for undersøgelsen, og som måtte være relevante som bevis for en alvorlig overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82, opbevares i andre lokaler, grunde eller transportmidler herunder private hjem tilhørende de pågældende virksomheders eller virksomhedssammenslutningers direktører, ledere og andre medarbejdere, kan Kommissionen ved beslutning pålægge, at der gennemføres en kontrolundersøgelse i sådanne lokaler, på sådanne grunde eller i sådanne transportmidler.

2. Beslutningen angiver kontrolundersøgelsens genstand og formål, fastsætter tidspunktet for dens påbegyndelse og oplysninger om adgangen til at indbringe beslutningen for Domstolen. Den skal navnlig angive de grunde, der har foranlediget Kommissionen til at konkludere, at der foreligger en mistanke af den i stk. 1 omhandlede karakter. Kommissionen træffer disse beslutninger efter høring af konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres.

▼B

3. En beslutning vedtaget i henhold til stk. 1 kan ikke gennemføres uden forudgående tilladelse fra en national domstol i den pågældende medlemsstat. Den nationale domstol kontrollerer ægtheden af Kommissionens beslutning og sikrer, at de påtænkte tvangsindgreb ikke er vilkårlige eller uforholdsmæssig, navnlig i forhold til den formodede overtrædelses grovhed og betydningen af det ønskede bevismateriale, den pågældende virksomheds deltagelse samt den rimelige sandsynlighed for, at forretningspapirer, der står i forbindelse med genstanden for undersøgelsen, opbevares i de lokaler, som den ønskede tilladelse til at foretage en kontrolundersøgelse vedrører. Den nationale domstol kan anmode Kommissionen direkte eller gennem den nationale konkurrencemyndighed om detaljerede forklaringer vedrørende de forhold, den behøver kendskab til for at kunne foretage en prøvelse af forholdsmæssigheden af de påtænkte tvangsindgreb.

Den nationale domstol kan dog hverken sætte spørgsmålstegn ved, om kontrolundersøgelsen er nødvendig, eller kræve at få forelagt oplysninger i Kommissionens sagsakter. Det er forbeholdt EF-Domstolen at kontrollere lovligheden af Kommissionens beslutning.

4. Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen til at gennemføre en kontrolundersøgelse i henhold til stk. 1 i denne artikel, har de beføjelser, der er fastlagt i artikel 20, stk. 2, litra a), b) og c). Artikel 20, stk. 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 22

De nationale konkurrencemyndigheders undersøgelser

1. En medlemsstats konkurrencemyndighed kan på vegne af konkurrencemyndigheden i en anden medlemsstat og i dennes navn foretage enhver form for kontrolundersøgelse eller anden indsamling af oplysninger på sit område i henhold til national ret for at fastslå, om der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82. Al udveksling og anvendelse af de indhentede oplysninger finder sted i henhold til artikel 12.

2. På Kommissionens begæring foretager medlemsstaternes konkurrencemyndigheder de kontrolundersøgelser, som Kommissionen finder nødvendige i henhold til artikel 20, stk. 1, eller som den har påbudt ved en beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4. De repræsentanter for medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, som har fået til opgave at gennemføre kontrolundersøgelserne, og personer, der er bemyndiget eller udpeget af disse myndigheder, udøver deres beføjelser i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Repræsentanter for og andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, kan på Kommissionens anmodning eller efter anmodning fra konkurrencemyndigheden i den medlemsstat, på hvis område kontrolundersøgelsen skal gennemføres, bistå den pågældende konkurrencemyndigheds repræsentanter.

KAPITEL VI

SANKTIONER

Artikel 23

Bøder

1. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder på op til 1 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

a) giver urigtige eller forvanskede oplysninger som svar på en anmodning i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 2

b) som svar på et pålæg fremsat i form af en beslutning vedtaget i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 3, giver urigtige, ufuldstændige eller forvanskede oplysninger, eller undlader at give oplysninger inden for den fastsatte tidsfrist

▼B

c) under kontrolundersøgelser i henhold til artikel 20 ikke fremlægger de forlangte bøger eller øvrige forretningspapirer i deres helhed eller nægter at underkaste sig en kontrolundersøgelse, der er pålagt ved beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4

d) som svar på et spørgsmål, der er stillet i henhold til artikel 20, stk. 2, litra e)

— afgiver et urigtigt eller forvansket svar

— undlader inden for den tidsfrist, der er fastsat af Kommissionen, at rette et urigtigt, ufuldstændigt eller forvansket svar, der er givet af et medlem af personalet

— undlader eller afslår at give et fyldestgørende svar vedrørende faktiske omstændigheder vedrørende genstanden for og formålet med en kontrolundersøgelse, der er beordret ved en beslutning, vedtaget i henhold til artikel 20, stk. 4

e) har brudt de segl, som repræsentanter for eller andre ledsagende personer, der er bemyndiget af Kommissionen, har anbragt i henhold til artikel 20, stk. 2, litra d).

2. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

a) overtræder traktatens artikel 81 eller 82, eller

b) handler i strid med en beslutning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 8, eller

c) undlader at efterkomme et tilsagn, der er gjort bindende ved beslutning i henhold til artikel 9.

Bøden kan for hver af de virksomheder, som har deltaget i overtrædelsen, ikke overstige 10 % af den samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

Hvis en overtrædelse begået af en virksomhedssammenslutning vedrører medlemsvirksomhedernes aktiviteter, kan bøden ikke overstige 10 % af summen af den samlede omsætning for de medlemmer, der er aktive på det marked, der er berørt af den af virksomhedssammenslutningen begåede overtrædelse.

3. Ved fastlæggelse af bødens størrelse skal der tages hensyn til både overtrædelsens grovhed og varighed.

4. Hvis en virksomhedssammenslutning får pålagt en bøde under hensyntagen til medlemsvirksomhedernes omsætning, og sammenslutningen ikke er solvent, skal den indkalde bidrag fra medlemsvirksomhederne til dækning af bødebeløbet.

Hvis sådanne bidrag ikke indbetales til sammenslutningen inden for en af Kommissionen fastsat tidsfrist, kan Kommissionen opkræve bødebeløbet direkte hos enhver af de virksomheder, hvis repræsentanter var medlem af de implicerede besluttende organer i sammenslutningen.

Efter at Kommissionen har krævet betaling i henhold til andet afsnit, kan den, hvis det er nødvendigt for at sikre betaling af det fulde bødebeløb, kræve, at det udestående beløb betales af ethvert medlem af sammenslutningen, der var aktivt på det marked, hvor overtrædelsen fandt sted.

Kommissionen må imidlertid ikke kræve betaling i henhold til andet eller tredje afsnit af virksomheder, der kan godtgøre, at de ikke har iværksat sammenslutningens ulovlige vedtagelse, og enten ikke kendte til dennes eksistens eller aktivt tog afstand fra den, inden Kommissionen indledte en undersøgelse af sagen.

Den enkelte medlemsvirksomheds økonomiske ansvar i forbindelse med betaling af bødebeløbet kan ikke overstige 10 % af dens samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

5. Beslutninger i henhold til stk. 1 og 2 har ikke strafferetlig karakter.

▼B

Artikel 24

Tvangsbøder

1. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger daglige tvangsbøder på op til 5 % af den gennemsnitlige daglige omsætning i det foregående regnskabsår fra det i beslutningen fastsatte tidspunkt for at tvinge dem til:

a) at bringe en overtrædelse af traktatens artikel 81 eller 82 til ophør i overensstemmelse med en beslutning i henhold til denne forordnings artikel 7

b) at efterkomme en beslutning om foreløbige forholdsregler i henhold til artikel 8

c) at efterkomme et tilsagn, der er gjort bindende ved beslutning i henhold til artikel 9

d) at give fuldstændige og rigtige oplysninger, som Kommissionen har krævet ved beslutning i henhold til artikel 17 eller artikel 18, stk. 3

e) at underkaste sig en kontrolundersøgelse, som Kommissionen har pålagt ved beslutning i henhold til artikel 20, stk. 4.

2. Når virksomhederne eller virksomhedssammenslutningerne har efterkommet den forpligtelse, til hvis opfyldelse tvangsbøden er pålagt, kan Kommissionen fastsætte den endelige tvangsbøde til et mindre beløb end det, den oprindelige beslutning indebærer. Artikel 23, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse.

KAPITEL VII

FORÆLDELSE

Artikel 25

Forældelsesfrister for pålæggelse af sanktioner

1. Kommissionens beføjelse i henhold til artikel 23 og 24 forældes:

a) efter tre år ved overtrædelse af bestemmelser om indhentning af oplysninger eller gennemførelse af kontrolundersøgelser

b) efter fem år ved andre overtrædelser.

2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor overtrædelsen er begået. Ved vedvarende eller gentagne overtrædelser regnes fristen dog først fra den dag, hvor overtrædelsen er ophørt.

3. Hver gang Kommissionen eller en medlemsstats konkurrencemyndighed tager skridt til at undersøge eller forfølge overtrædelsen, afbrydes forældelsesfristen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder. Forældelsesfristen afbrydes med virkning fra den dag, hvor det pågældende skridt meddeles mindst én af de virksomheder eller virksomhedssammenslutninger, der har medvirket ved overtrædelsen. Forældelsesfristen afbrydes bl.a. af følgende skridt:

a) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds skriftlige begæringer om oplysninger

b) skriftlige fuldmagter til at foretage kontrolundersøgelser, som Kommissionen eller en national konkurrencemyndighed har udstedt til sine repræsentanter

c) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds indledning af en procedure

d) Kommissionens eller en national konkurrencemyndigheds meddelelse af klagepunkter.

4. Afbrydelsen af forældelsesfristen har virkning over for alle virksomheder og virksomhedssammenslutninger, der har medvirket ved overtrædelsen.

5. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse. Forældelsesfristen udløber dog senest den dag, hvor der er forløbet en periode svarende til den dobbelte forældelsesfrist, uden at Kommissionen har

▼B

pålagt en bøde eller tvangsbøde; denne periode forlænges med den tid, hvor forældelsen har været stillet i bero i henhold til stk. 6.

6. Forældelsen for pålæggelse af bøder eller tvangsbøder stilles i bero, så længe en sag om Kommissionens beslutning verserer for Domstolen.

Artikel 26

Forældelsesfrister for tvangsfuldbyrdelse

1. Kommissionens beføjelse til at tvangsfuldbyrde beslutninger, der er vedtaget i henhold til artikel 23 og 24, forældes efter fem år.

2. Forældelsesfristen regnes fra den dag, hvor beslutningen er endelig.

3. Forældelsesfristen for tvangsfuldbyrdelse afbrydes:

a) ved meddelelse af en beslutning om ændring af bødens eller tvangsbødens oprindelige beløb eller om afvisning af en anmodning om en sådan ændring

b) ved ethvert skridt, der tages af Kommissionen eller af en medlemsstat på Kommissionens anmodning med henblik på tvangsinddrivelse af bøden eller tvangsbøden.

4. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse.

5. Forældelsen for tvangsfuldbyrdelse stilles i bero:

a) så længe der indrømmes en betalingsordning

b) så længe tvangsfuldbyrdelsen er stillet i bero i henhold til Domstolens afgørelse.

KAPITEL VIII

HØRINGER OG TAVSHEDSPLIGT

Artikel 27

Høring af parterne, klagerne og andre interesserede

1. Før Kommissionen træffer beslutning i henhold til artikel 7, 8, 23 og artikel 24, stk. 2, giver den de virksomheder eller virksomhedssammenslutninger, der er omfattet af den procedure, som Kommissionen har iværksat, lejlighed til at udtale sig om Kommissionens klagepunkter. Kommissionen lægger kun de klagepunkter til grund for sine beslutninger, som de deltagende parter har haft lejlighed til at udtale sig om. Klagerne inddrages i vid udstrækning i proceduren.

2. De deltagende parters ret til forsvar skal sikres fuldt ud i procedureforløbet. De har ret til indsigt i Kommissionens sagsakter med forbehold af virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres. Aktindsigten omfatter ikke Kommissionens og de nationale konkurrencemyndigheders fortrolige oplysninger og interne dokumenter. Aktindsigten omfatter således ikke korrespondance mellem Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder eller mellem medlemsstaternes konkurrencemyndigheder indbyrdes, herunder dokumenter, som er udarbejdet i henhold til artikel 11 og 14. Dette stykke er ikke til hinder for, at Kommissionen videregiver eller anvender oplysninger, som er nødvendige for at bevise en overtrædelse.

3. Hvis Kommissionen finder det nødvendigt, kan den også indhente udtalelser fra andre fysiske eller juridiske personer. Når fysiske eller juridiske personer, der godtgør, at de har tilstrækkelig interesse i sagen, anmoder om at måtte udtale sig, skal deres anmodning efterkommes. Medlemsstaternes konkurrencemyndigheder kan ligeledes anmode Kommissionen om at indhente udtalelser fra andre fysiske eller juridiske personer.

4. Når Kommissionen agter at vedtage en beslutning i henhold til artikel 9 eller 10, offentliggør den et kort resumé af sagen og hovedindholdet af de afgivne tilsagn eller den foreslåede fremgangsmåde.

▼B

Tredjemand kan fremsætte bemærkninger hertil inden for en tidsfrist, som Kommissionen ved offentliggørelsen fastsætter til mindst en måned. I den forbindelse skal der tages hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

Artikel 28

Tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 12 og 15 må de oplysninger, der indhentes i henhold til artikel 17-22, kun bruges til det formål, hvortil de er indhentet.

2. Med forbehold af den i artikel 11, 12, 14, 15 og 27 omhandlede udveksling og anvendelse af oplysninger er Kommissionen og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder, deres embedsmænd, øvrige ansatte og andre personer, der arbejder under tilsyn fra disse myndigheder, samt embedsmænd og ansatte i andre af medlemsstaternes myndigheder forpligtede til ikke at videregive de oplysninger, de har indhentet eller udvekslet i henhold til denne forordning, og som ifølge deres natur er undergivet tavshedspligt. Denne forpligtelse påhviler ligeledes alle repræsentanter og eksperter for medlemsstaterne, der deltager i møderne i det rådgivende udvalg i henhold til artikel 14.

KAPITEL IX

FRITAGELSESFORORDNINGER

Artikel 29

Inddragelse i konkrete tilfælde

1. Hvis Kommissionen, bemyndiget i henhold til en rådsforordning som f.eks. forordning nr. 19/65/EØF, (EØF) nr. 2821/71, (EØF) nr. 3976/87, (EØF) nr. 1534/91, (EØF) nr. 479/92 til ved forordning at anvende traktatens artikel 81, stk. 3, har erklæret, at traktatens artikel 81, stk. 1, ikke finder anvendelse på visse kategorier af aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger eller samordnet praksis, kan den på eget initiativ eller på grundlag af en klage inddrage gruppefritagelsen, når den i et konkret tilfælde fastslår, at aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, som fritagelsesforordningen finder anvendelse på, har visse virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3.

2. Når aftaler, vedtagelser inden for virksomhedssammenslutninger eller samordnet praksis, som en kommissionsforordning omhandlet i stk. 1 finder anvendelse på, i et konkret tilfælde har virkninger, som er uforenelige med traktatens artikel 81, stk. 3, på en medlemsstats område, eller på en del af dette område, der frembyder alle et særskilt geografisk markeds karakteristika, kan konkurrencemyndigheden i denne medlemsstat inddrage den pågældende gruppefritagelse for dette område.

KAPITEL X

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 30

Offentliggørelse af beslutninger

1. Kommissionen offentliggør de beslutninger, den træffer i henhold til artikel 7-10, 23 og 24.

2. Ved offentliggørelsen angives parternes navne og beslutningens hovedindhold, herunder de pålagte sanktioner. Der skal ved offentliggørelsen tages hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke afsløres.

▼B

Artikel 31

Prøvelse ved Domstolen

Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pågældende bøde eller tvangsbøde.

Artikel 32

Udelukkelse fra anvendelsesområdet

Nærværende forordning finder ikke anvendelse på:

a) international trampfart som defineret i artikel 1, stk. 3, litra a), i forordning (EØF) nr. 4056/86

b) søtransport udelukkende mellem havne i en og samme medlemsstat, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 4056/86.

▼M1

▼B

Artikel 33

Gennemførelsesbestemmelser

1. Kommissionen bemyndiges til at vedtage alle relevante bestemmelser med henblik på anvendelsen af nærværende forordning. Disse bestemmelser kan blandt andet vedrøre:

a) form og indhold og andre enkeltheder i de klager, der indgives i henhold til artikel 7, samt proceduren for afvisning af klager

b) de nærmere betingelser for udveksling af oplysninger og konsultationer efter artikel 11

c) de nærmere betingelser for høringer i henhold til artikel 27.

2. Inden Kommissionen vedtager foranstaltninger i medfør af stk. 1, offentliggør den et udkast til disse og opfordrer alle interesserede parter til at fremsende deres bemærkninger inden udløbet af den af Kommissionen fastsatte frist, som skal være på mindst en måned. Inden Kommissionen offentliggør og vedtager et udkast til foranstaltning, hører den Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål.

KAPITEL XI

OVERGANGS- OG ÆNDRINGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 34

Overgangsbestemmelser

1. De anmodninger, der forelægges Kommissionen i henhold til artikel 2 i forordning nr. 17, og de anmeldelser, der indgives i henhold til artikel 4 og 5 i nævnte forordning, samt tilsvarende anmodninger og anmeldelser i henhold til forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87 bortfalder fra den dato, hvor nærværende forordning finder anvendelse.

2. De proceduremæssige skridt, der er gennemført i henhold til forordning nr. 17 og forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87, bevarer deres virkninger i forbindelse med anvendelsen af nærværende forordning.

Artikel 35

Udpegning af nationale konkurrencemyndigheder

1. Medlemsstaterne udpeger den (de) konkurrencemyndighed(er), der skal have kompetence til at anvende traktatens artikel 81 og 82 på en sådan måde, at bestemmelserne i denne forordning efterkommes

▼B

effektivt. De nødvendige foranstaltninger for at give de nævnte myndigheder beføjelse til at anvende nævnte artikler skal træffes inden den 1. maj 2004. De udpegede myndigheder kan omfatte domstole.

2. Når håndhævelsen af EF-konkurrenceretten betros nationale administrative og retlige myndigheder, kan medlemsstaterne tillægge de forskellige administrative eller retlige nationale myndigheder forskellige beføjelser eller opgaver.

3. Virkningerne af artikel 11, stk. 6, finder anvendelse på de myndigheder, som medlemsstaterne har udpeget, herunder domstole, der varetager opgaver i forbindelse med forberedelsen og vedtagelsen af de beslutningstyper, der er omhandlet i artikel 5. Virkningerne af artikel 11, stk. 6, omfatter ikke domstole, i det omfang de fungerer som appelretter for så vidt angår de i artikel 5 omhandlede beslutningstyper.

4. I medlemsstater, hvor en myndighed med henblik på vedtagelse af visse beslutningstyper i artikel 5, indleder sag ved en retlig myndighed, som er adskilt og forskellig fra den retsforfølgende myndighed, har bestemmelserne i artikel 11, stk. 6, uanset det i stk. 3 fastsatte og forudsat, at betingelserne i dette stykke overholdes, kun virkning for den retsforfølgende myndighed, som er forpligtet til at frafalde sit krav ved den retlige myndighed, når Kommissionen indleder en procedure, og dette frafald skal medføre, at den nationale procedure effektivt bringes til ophør.

Artikel 36

Ændring af forordning (EØF) nr. 1017/68

I forordning (EØF) nr. 1017/68 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 2 ophæves.

2) I artikel 3, stk. 1, ændres »Det i artikel 2 fastsatte forbud« til »Forbuddet i traktatens artikel 81, stk. 1«.

3) Artikel 4 ændres således:

   a) I stk. 1 erstattes »Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis af den i artikel 2 angivne art« med »Aftaler, vedtagelser og samordnet praksis i henhold til traktatens artikel 81, stk. 1«.

   b) Stk. 2 affattes således:

   »2. Har iværksættelsen af aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis af den i stk. 1 angivne art i det enkelte tilfælde virkninger, som er uforenelige med de betingelser, der er anført i traktatens artikel 81, stk. 3, kan det pålægges de pågældende virksomheder og sammenslutninger af virksomheder at bringe disse virkninger til ophør.«

4) Artikel 5-29 ophæves med undtagelse af artikel 13, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til artikel 5 i forordning (EØF) nr. 1017/68 før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

5) Artikel 30, stk. 2, 3 og 4, udgår.

Artikel 37

Ændring af forordning (EØF) nr. 2988/74

I forordning (EØF) nr. 2988/74 indsættes følgende artikel:

»Artikel 7a

Udelukkelse fra anvendelsesområdet

Denne forordning finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der træffes i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*).

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

▼B

Artikel 38

Ændring af forordning (EØF) nr. 4056/86

I forordning (EØF) nr. 4056/86 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 7 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. *Tilsidesættelse af en forpligtelse*

Dersom de pågældende parter tilsidesætter en forpligtelse, der i henhold til artikel 5 er knyttet til den i artikel 3 hjemlede fritagelse, kan Kommissionen med henblik på at bringe disse overtrædelser til ophør og på de betingelser, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*), vedtage en beslutning, der enten forbyder dem eller pålægger dem at foretage bestemte handlinger eller inddrager gruppefritagelsen for deres vedkommende.

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

b) Stk. 2 ændres således:

i) I litra a) ændres »på de betingelser, der er fastsat i afsnit II« til »på de betingelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 1/2003«.

ii) Litra c), nr. i), andet afsnit, andet punktum, affattes således:

»Den kan samtidig afgøre, om den skal acceptere de tilsagn, som de pågældende virksomheder har afgivet, blandt andet med henblik på at skaffe rederier uden for konferencerne adgang til markedet, på betingelserne i artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003.«

2) Artikel 8 ændres således:

a) Stk. 1 ophæves.

b) I stk. 2 ændres »i henhold til artikel 10« til »i henhold til forordning (EF) nr. 1/2003«.

c) Stk. 3 ophæves.

3) Artikel 9 ændres således:

a) I stk. 1 ændres »det i artikel 15 omhandlede rådgivende udvalg« til »det rådgivende udvalg, der er omhandlet i artikel 14 i forordning (EF) nr. 1/2003«.

b) I stk. 2 ændres »det rådgivende udvalg, jf. artikel 15« til »det rådgivende udvalg, der er omhandlet i artikel 14 i forordning (EF) nr. 1/2003«.

4) Artikel 10-25 ophæves med undtagelse af artikel 13, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

5) I artikel 26 udgår »om form, indhold og andre enkeltheder i klager i henhold til artikel 10, ansøgninger i henhold til artikel 12 samt om høringer i henhold til artikel 23, stk. 1 og 2«.

Artikel 39

Ændring af forordning (EØF) nr. 3975/87

Artikel 3-19 i forordning (EØF) nr. 3975/87 ophæves med undtagelse af artikel 6, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

▼B

Artikel 40

Ændring af forordning nr. 19/65/EØF, (EØF) nr. 2821/71 og (EØF) nr. 1534/91

Artikel 7 i forordning nr. 19/65/EØF, artikel 7 i forordning (EØF) nr. 2821/71 og artikel 7 i forordning (EØF) nr. 1534/91 ophæves.

Artikel 41

Ændring af forordning (EØF) nr. 3976/87

Forordning (EØF) nr. 3976/87 ændres som følger:

1) Artikel 6 affattes således:

»Artikel 6

Kommissionen hører det rådgivende udvalg omhandlet i artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*), før den offentliggør et udkast til forordning og udsteder en forordning.

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

2) Artikel 7 ophæves.

Artikel 42

Ændring af forordning (EØF) nr. 479/92

Forordning (EØF) nr. 479/92 ændres som følger:

1) Artikel 5 affattes således:

»Artikel 5

Inden Kommissionen offentliggør forordningsudkastet, og inden den vedtager forordningen, skal den høre det rådgivende udvalg omhandlet i artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (*).

(*) EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.«

2) Artikel 6 ophæves.

Artikel 43

Ophævelse af forordning nr. 17 og nr. 141

1. Forordning nr. 17 ophæves med undtagelse af artikel 8, stk. 3, som fortsat finder anvendelse på beslutninger, der er vedtaget i henhold til traktatens artikel 81, stk. 3, før anvendelsesdatoen for denne forordning, indtil udløbet af gyldighedsperioden for disse beslutninger.

2. Forordning nr. 141 ophæves.

3. Henvisninger til de ophævede forordninger læses som henvisninger til nærværende forordning.

Artikel 44

Rapport om anvendelsen af denne forordning

Fem år efter datoen for anvendelsen af denne forordning aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om denne forordnings virkemåde, navnlig for så vidt angår anvendelsen af artikel 11, stk. 6, og artikel 17.

Kommissionen vurderer på grundlag af denne rapport, om det er hensigtsmæssigt at foreslå Rådet en revision af forordningen.

▼B

Artikel 45

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes fra den 1. maj 2004.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.